

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDAHI KÖRÜ
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı :54045643-610-E.1655612
Konu :Soru Önergesi (7/6657)

19.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.12.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.400129 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Hasan SUBAŞI'ya ait 7/6657 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/6657 (4 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : NOLXSUDN Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya /

ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK

Mühendis

Telefon No:(312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN SUBAŞI'YA AİT 7/6657 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Antalya İlinde içme suyu ihtiyacının karşılanmasında kullanılan kaynaklar hakkında “Antalya Traverten Platosu Hidrojeolojisi ve İzotop Hidrolojisi (2004) Raporu” hazırlanmıştır. İçme suyunda kullanılan kuyu ve kaynakların korunması amacıyla koruma alanları 28.12.2009 tarihli ve 27446 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilmiş olup, ilanı yapılan kuyu ve kaynaklar;

- Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyuları
- Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları
- Yemişpınarı-Kargılıçeşme İçme Suyu Kaynakları
- Tekirpınarı İçme Suyu Kaynakları
- Gürkavak İçme Suyu Kaynakları
- Boğaçay Kaynağı İçme Suyu Kuyuları
- Doyran İçme Suyu Kaynaklarıdır.

Antalya’nın yeraltı ve yerüstü su kaynakları ile bu kaynakların oluşumu ve tüketimi konusu üzerinde *Antalya Havzası Master Plan Raporu* kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik 07.04.2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yönetmeliğin uygulama adımlarının gerçekleştirilmesi çalışmaları Batı Akdeniz Havzasında sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen “Batı Akdeniz Havzasında Yeraltı Sularının Miktar ve Kalite Özelliklerinin Ortaya Konması ve Değerlendirilmesi Projesi” ile havzada;

- Yeraltı suyu kütlelerinin belirlenmesi,
- Yeraltı suyu kütlelerinin başlangıç ve ileri karakterizasyonları,
- Baskı-etki, risk değerlendirme çalışmaları,
- Hazırlanacak olan izleme programları ile yeraltı suyu miktar ve kalite izleme çalışmaları,
- Kirleticili parametrelerin doğal arka plan seviyeleri, kriter değerleri akabinde eşik değerleri,
- Yeraltı suyu kütlelerinin durum değerlendirme çalışmaları ve
- Tedbirler Programı hazırlanması çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Proje uygulama adımlarının gerçekleşmesi ile Batı Akdeniz Havzası’nın Antalya İli sınırları içerisinde yer alan yeraltı suyu kütlelerinde de miktar ve kalite durumu belirlenecektir.

Ayrıca, Ülkemizde doğal ve/veya insan kaynaklı ekolojik ve hidrolojik olarak olumsuz etkilere maruz kalan kritik göl ve sulak alanların belirlenmesi, belirlenen göl ve sulak alanlar üzerindeki etkilerin tespit edilerek; öncelikle mevcut durumlarının korunması ve daha iyi ekolojik duruma getirilebilmesi için ihtiyaç duyulan telafi edici önlemlerin alınması, doğal göllerimiz ile ilgili envanter, su kalitesi ve su bütçesi çalışmaları konularında eksikliklerin giderilmesi, su kalitesinin tespiti ve alınması gerekli önlemlerin belirlenebilmesi maksadıyla “Göller ve Sulak Alanlar Eylem Planı” hazırlanmış olup, 02.02.2017 tarih ve 2017/1 sayılı Bakanlık Genelgesi ekinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Genelge kapsamında 302 göl ve sulak alan için eylem adımları, sorumlu kurumları ve eylem takvimleri belirlenmiştir. Avlan Gölü’nün yer aldığı Batı

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Akdeniz Havzası ile Antalya İlının bulunduğu Antalya, Batı Akdeniz ve Doğu Akdeniz Havzalarının da aralarında olduğu 25 havzayı kapsayan Eylem Planı'nda;

- Doğal Göllerin Envanterlerinin Çıkarılması,
- Doğal Göllerin Batimetrilerinin Belirlenmesi,
- Doğal Göllerin Su Bütçesinin Tespit Edilmesi,
- Baskı ve Etki Bileşenlerinin ve Kirletici Parametreler İçin Özümlleme Kapasitesinin Belirlenmesi,
- Doğal Göllerin İzlenmesi ve Su Kalitesinin Belirlenmesi,
- Doğal Göllerin Su Kalitesinin ve Miktarının İyileştirilmesi, olmak üzere 6 eylem adımı yer almaktadır.

Söz konusu eylemlere yönelik kaydedilen gelişmelerin eylemden sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından belirli periyotlarda Bakanlığımıza raporlanması suretiyle takibi yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından 2012-2015 yılları arasında yürütülen Türkiye'de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi ile Antalya Havzasının da yer aldığı Ülkemizdeki 25 su havzasında bulunan yerüstü sularında kentsel atıksu kirliliği (evsel, endüstriyel vb. kirlilik) açısından hassas alanlar (KHA) ve tarımsal kaynaklı baskının yoğun olduğu nitrata hassas alanlar (NHA) tespit edilmiştir.

Hassas Su Kütleleri ile Bu Kütleleri Etkileyen Alanların Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Hakkında Yönetmelik 23.12.2016 tarih ve 29927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Antalya Havzası'nın da yer aldığı 25 havzaya ait KHA ve NHA listeleri ile buralarda alınması gereken tedbirler ortaya konulmuştur.

Bakanlığımız Su Yönetimi Genel Müdürlüğü İzleme ve Su Bilgi Sistemleri Dairesi Başkanlığı tarafından 25 havzada su kalitesi izleme noktalarında yer üstü su kalitesi su izleme programı kapsamında DSİ tarafından izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu alanlarda su kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla azot ve fosfor gideriminin yapılacağı ileri atıksu arıtma tesislerinin yapılması ile mevcut atıksu arıtma tesislerinin iyileştirilmesi, katı atık düzenli depolama tesislerinin kurulması ile mevcut düzensiz depolama sahalarının rehabilitasyonu, iyi tarım uygulamalarının gerçekleştirilmesi ile erozyon ve rüsubat kontrolünün sağlanması konusunda alınacak tedbirler ortaya konulmuştur.

2018 yılında hazırlanmış olan Antalya Havzası Kuraklık Yönetim Planı kapsamında havzanın kuraklık analizleri ve su bütçesi çalışmaları ile sektörel etkilenebilirlik analizleri gerçekleştirilmiş, havzada yaşanması muhtemel kuraklık olaylarının etkilerini azaltmak için kurum ve kuruluşlarımız tarafından kuraklık öncesi, esnası ve sonrasında alınması gereken tedbirler belirlenmiştir. Ayrıca, Bakanlığımızca 2013-2016 yılları arasında gerçekleştirilen İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi ile, Antalya İlını içeren Batı Akdeniz, Antalya ve Doğu Akdeniz Havzaları da dahil olmak üzere, Türkiye'nin tüm havzalarında 2015-2100 döneminde iklim değişikliği senaryolarının yüzey ve yer altı sularına havza bazında etkisinin tespit edilmesi amacıyla tüm havzalarda iklim değişikliği projeksiyonları hazırlanmış, yer altı su potansiyeli ve yüzey su seviyelerindeki değişim havzalar özelinde tespit edilmiş, tüm havzalarda iklim değişikliği etkisiyle su bütçesi değişimleri hesaplanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Adı geçen çalışmaların sonuçlarına <http://kuraklikyonetimi.tarimorman.gov.tr/> ve <http://iklim.tarimorman.gov.tr/> adreslerinden ulaşılabilir.

Nehir Havza Yönetim Planlarının 25 havzada hazırlanması hedeflenmekte olup Büyük Menderes, Konya, Susurluk, Meriç-Ergene ve Gediz Havzalarında çalışmalar tamamlanmış; Küçük Menderes, Batı Akdeniz, Akarçay, Yeşilırmak, Kuzey Ege ve Burdur Havzaları için çalışmalar devam etmektedir. Antalya Havzasının da yer aldığı 14 havza için yapılan planların çalışmaları devam etmektedir.

Havzada yer alan içme suyu amaçlı olarak kullanılan yerüstü su kaynaklarından;

- Eğirdir Gölü Havzası;
 - “Eğirdir Gölü Havza Koruma Planı ve Özel Hüküm Belirlenmesi Projesi” Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 2011 yılında tamamlanmıştır.
 - Proje kapsamında noktasal ve yayılı kaynaklı kirliliğin önlenmesi maksadıyla belirlenen tedbirlerin sürekli takibi yapılmaktadır.
 - Eğirdir Gölü Havza Koruma Planı kapsamında, Eğirdir Gölü Havzasındaki yerleşimlerden kaynaklanan evsel atıksuların bertarafına ilişkin altyapı çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda, havzada 10 adet yapay sulak alan inşası, “Isparta-Gelendost İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinin Yapılması”, “Yalvaç Atıksu Arıtma Tesisinin Revizyonu”, “Büyükkabaca, Sarı İdris ve Barla Biyolojik Arıtma Tesislerinin Yapılması” çalışmaları yürütülmektedir.
- Karacaören 1-2 Baraj Gölleri Havzası;
 - “Karacaören 1-2 Baraj Gölleri Havza Koruma Planı ve Özel Hüküm Belirleme Projesi” Aralık 2011-Eylül 2014 tarihleri arasında yürütülmüştür.
 - “Karacaören 1-2 Baraj Gölleri Özel Hükümleri, 14.08.2017 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - Proje kapsamında noktasal ve yayılı kaynaklı kirliliğin önlenmesi maksadıyla belirlenen tedbirlerin sürekli takibi yapılmaktadır.
 - Karacaören 1 ve 2 Baraj Gölleri Havza Koruma Planı kapsamında “Isparta Merkez Atıksu Arıtma Tesisinin Revizyonu”, “Burdur-Ağlasun Atıksu Arıtma Tesisinin Yapılması” tedbirleri getirilmiş olup; bahse konu tesislerin yapımına ilişkin çalışmalara başlanmıştır.

Avlan Gölü 1970’li yıllarda tarım arazisi kazanılmak maksadıyla tamamen kurutulmuş olup, 2000’li yıllarda yapılan çalışmalarla yeniden kazanılmış sulak alanlarımızdandır.

Ülkemizin sulak alanların korunması yönünde çalışmaları Sulak Alanların Korunmasına Dair (RAMSAR) Sözleşmeye 30 Aralık 1993 tarihinde taraf olmuş, Sözleşme 94/5434 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 17.05.1994 tarihi ve 21937 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği Sulak Alanların doldurulmasını ve kurutulmasını yasaklamıştır. Bu süreçte 14 Ramsar Alanı ilan edilmiş, 48 Ulusal Öne Hız Sulak Alan ilan edilmiş, 56 sulak alanda Yönetim Planı 69 sulak alanda da koruma bölgeleri belirlenmiştir. Ulusal Öne Hız Sulak Alan olarak ilan edilen Avlan Gölünün korunması ile ilgili çalışmalarımız Avlan Gölü Sulak Alan Yönetim Planı ve Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında yürütülmektedir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce (DSİ) Avlan Gölü’nün su bütçesinin çıkarılması yönünde “Antalya İli Elmalı İlçesi Avlan Gölü Hidroloji Planlama Raporu” çalışmalarına başlanmıştır. Yapılan proje çalışmaları;

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- “Antalya- Elmalı Türkmentepe Sel Kapanı” projesi hayata geçirildikten sonra, gövde arkasında biriken suların Avlan Gölüne derive edilmesi şeklinde de bir çalışma bulunmakta olup, “Antalya-Elmalı Türkmentepe Sel Kapanı”nın su potansiyeli 23,28 hm³ dür.
- Karagöl'ün kış sularının Büyük Düdene verilmeyerek, Avlan-Karagöl Tahliye kanalı üzerine kurulacak pompajla suyun Avlan Gölü'ne aktarılması Planlama çalışmalarına başlanmıştır.

“Antalya İli Elmalı İlçesi Avlan Gölü Hidroloji Planlama Raporu”nda yapılan tespitlere göre Avlan Gölü Su potansiyeli 27,28 hm³ , Karagöl Su Potansiyeli 94,43 hm³ tür.

Diğer taraftan, iklim değişikliğinin etkileri doğrultusunda yaşanan olumsuzluklar en çok sulak alanlarda belirgin hale gelmektedir. Avlan Gölü'nde uydu fotoğraflarında yapılan analizlere göre mevsimsel geçici kurumalar dışında kalıcı bir kuraklık görülmemektedir.